

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Thomæ Tamburini Societatis Iesu Siculi
Caltanisettensis, In Alma Vniversitate nobilis Civitatis
Messanæ, Theologiæ Primarij Professoris. Explicatio
Decalogi Duabus distincta partibus**

In qua omnes ferè conscientiæ casus, ad decem Præcepta pertinentes,
mira brevitæte, claritate, & quantum licet, benignitate declarantur

Continens sex Libros posteriores in Decalogum, id est, expositionem
præceptorum secundæ tabulæ

Tamburini, Tommaso

Monachii, Anno M.DC.LIX.

Fructus rei vitiosæ venditæ, cujus? numero. 31.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39995

Respondeo *h* vel res habent inter se connexionem, spectato fine eementis, & invalidus erit, quoad omnia; frustaretur enim suo fine emptor; vel non habent, & tunc validus erit, quoad partem non vitiosam, quia tunc maxime militat illud juris: *Utile per inutile non vitiatur*. Exemplum: vendis duos equos ad equitandum? constat venditio, quoad alterum equitatu aptum, si alter ineptus inveniatur. Vendis eodem duos equos ad rhedam trahendam? nulla est venditio, si alter ex equis inveniatur ineptus.

b Bonac. de contract. d. 5. q. 2. p. 6. nu. 3. alios citans.

Fructus rei vitiosæ venditæ cuius?

32. Quæstio secunda facilis. Quando propter præcedentem dolum resumit venditor rem, quam vendidit, cuius erunt ij fructus, quos fortè produxit res sic empta? respondeo, cum res fructificet domino, eidemque pereat; quando contractus fuit invalidus, fructus erunt venditoris (ut etiam ipsi res perijisset, si perijisset) deductis tamen expensis ab emptore fortè factis & compensato damno, si quod ab eodem ex vitiosa illa venditione acceptum fuit. At vero quando fuit validus, erunt emptoris, quia tunc emptor factus fuit dominus rei.

c Idem ib. num. 18. alios citans.

Vitium patens an manifestandum?

32. Quæstio tertia molesta est, an vitium patens notabile rei, v.g. equum esse monoculum, debeat ex Iustitia

manifestari emptori, qui illud non advertit?

Respondeo, hac in quæstione maxime advertendum est, aliud esse tacere, seque habere negativè, aliud, verbis aut facto, positivè abscondere vitium. Hoc posterius numquam licet: unde damnamus passim eos, qui de nocte, vel sub tenebris, vel admixtas cum bonis data opera merces vendunt, ut earum vitia non advertantur, & eos, qui infundunt guttam argenti vivi in equum hebetem, quo generosus appareat; & eos, qui sub verbis his tegere satagunt suæ rei, v.g. equi vitium, vendo hunc equum quasi cæcum, quasi claudum, quasi sacco (sic loquuntur Siculi) plenum ossibus &c.; ratio est, quia quidnam est decipere, si hoc non sit? tegere volunt (dixi) nam si sic dicant sincerè, ne teneantur ad damna fortè futura, vel fortè occulta, tunc profectò non est positivè decipere, sed prudenter agere, ut modo num. 29. dictum est: illud prius, hoc est, tacere manifestum vitium non est improbabile, d. carere injustitia, si res vendatur justo pretio, & sine periculo damni alterius, quia venditor non obligatur facere partes emptoris, ostendendo ea, quæ ex se patent, & videre facillè potest emptor. Si tamen ex inculpabili inadvertentia, vel hebeti sensu, vitium manifestum emptor non videat, obligabitur venditor, illud ostendere, quia venditor obligatur tradere rem, non vitiosam; & ex alia non habet hinc excusationem ductam ab emptoris prudentia, cui se committere possit.

d Turr. d. 58. dub. 2. alijque apud Dia. p. 1. tr. de contr. res. 39. Bonac. l. c. n. 13. 4-

Interroga-